GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŮ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe şése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĖ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 88. *Vinerĭ 19 Aprilie (1 Maiu)* **1885.**

Braşovŭ, 18 (30) Aprilie 1885.

Din Pesta ni se telegraféză, că ministrulŭ-preşedinte a rĕspunsŭ fórte rĕstitŭ la interpelările deputaţilorŭ Truţa şi Babeşŭ, pe când pe Blasius Orban l'a liniştitŭ declarândŭ, că juriulŭ din Sibiiu va fi suspendatŭ.

Negreşitŭ că cuvintele de „nepatrioticĭ“ şi de „contrari ai statului“ vorŭ fi fostŭ din nou întrebuinţate cu acéstă ocasiune de d-lŭ Tisza. De aceea credemŭ, că va fi de interesŭ pentru cetitorii noştri de a cunósce cuprinsulŭ unui articulŭ ce'lŭ publică „*Siebenbürgisch deutsches Tageblatt*“ din Sibiiu, sub titlulŭ: „Ce este nepatrioticŭ şi contrarŭ statului?“

Acestŭ articulŭ cuprinde o aspră respingere a însinuărilorŭ din ordonanţa ministerială, prin care se anuléză conclusulŭ adunărei comitatului Sibiiu. „Sieb. d. Tageblatt“ scrie între altele:

„Critica ministrului Tisza se resumă în cuvintele: că conclusulŭ comitatului Sibiiu este „*nepatrioticŭ*“ şi că este în contra „*ideei de statŭ ungarŭ...*“

Părerile despre aceea, ce este „patrioticŭ“ şi „nepatrioticŭ“ suntŭ diferite şi încă după vederile *individuale*. Precum impută ministrulŭ Tisza membrilorŭ representanţei municipiului Sibiianŭ lipsă de patriotismŭ, tocmai aşa declară deputatulŭ Csanady pe d. Tisza de nepatrioticŭ. Patriotismulŭ este unŭ sentimentŭ, sentimentulŭ iubirei de patriă, nu póte fi prin urmare supusŭ unei definiţiuni stricte şi valabile pentru toţĭ şi tóte casurile. Comitele Stefanŭ Szechenyi care este privitŭ de toţĭ ca „patriotŭ,“ a caracterisatŭ pe *patriotulŭ* în cartea sa „O privire asupra unei repriviri anonime“ în modulŭ următorŭ:

„Numai acela este unŭ *adevĕratŭ patriotŭ*, care înainte de tóte respectéză demnitatea omenéscă în persóna lui, care nu aruncă nicĭ unŭ banŭ din propriulŭ sĕu îndemnŭ în butoiulŭ Danaidelorŭ, ci întrébă pentru ce şi de ce ş. a. şi care pe lângă legea dumneḑeéscă se închină numai unorŭ adevĕrate „legĭ,“ celŭ ce în fine se opune cu curagiu esceselorŭ organelorŭ guvernului.“

Adunarea comitatului Sibiiu a procedatŭ în acestŭ sensŭ. Membrii ei, Germanĭ şi Românĭ, au respectatŭ înainte de tóte demnitatea omenéscă în propria lorŭ persónă respingêndŭ invitarea reuniunilorŭ de cultură maghiare, ca sĕ contribue cu banĭ germanĭ şi românĭ, cu munca germană şi română la propaganda limbei şi a moravurilorŭ maghiare, la maghiarisarea locuitorilorŭ nemaghiari, aşadér şi a Germanilorŭ şi Românilorŭ, ne-aruncândŭ nicĭ unŭ banŭ în butoiulŭ Danaidŭ alŭ maghiarisărei şi aducêndŭ omagele lorŭ legei dumneḑeescĭ şi adevĕratelorŭ legĭ, carĭ nu legitiméză „propaganda limbei şi moravurilorŭ maghiare între cetăţenii nemaghiarĭ şi pe cale socială.“

Representanţa municipiului Sibiianŭ este convinsă, că tocmai condamnândŭ nisuinţele „reuniunilorŭ maghiare de cultură“ a lucratŭ în modŭ patrioticŭ şi a adusŭ patriei unŭ serviciu.... Representanţa municipiului Sibiiului este convinsă că tocmai „reuniunile maghiare de cultură“ suntŭ acele, carĭ lucră în modŭ *nepatrioticŭ* când se îmbulzescŭ a lăţi limbă şi moravurĭ maghiare între cetăţenii nemaghiarĭ. Aicĭ amŭ ajunsŭ la punctulŭ principalŭ alŭ cestiunei.

Ministrulŭ-preşedinte Tisza declară în contraḑicere directă cu convicţiunea adunărei comitatense din Sibiiu că „nisuinţa reuniunilorŭ maghiare de cultură, de a lăţi limba oficială a statului ungarŭ între cetăţenii nemaghiarĭ ai ţĕrii şi de-a le da ocasiune şi pe cale socială de a-şĭ însuşĭ limba statului“ este patriotică; elŭ ḑice mai departe, că reuniunile maghiare de cultură „în scopurile lorŭ şi în alegerea mijlócelorŭ“ stau pe basă legală şi găsesce, că representanţa municipală Sibiiană a datŭ espresiune „antipatiei sale vĕdite faţă cu limba statului întrodusă prin lege precum şi faţă cu cetăţenii lorŭ maghiari într'unŭ modŭ regretabilŭ, care pune într'o lumină fórte nefavorabilă sentimentele patriotice ale acestei representanţe.“

Dér de o antipatiă faţă cu cetăţenii maghiari nicĭ vorbă nu este în conclusulŭ municipiului sibiianŭ. Din contră acesta a declaratŭ, că „nimenĭ nu ar desaprobá o reuniunne, care şi-ar alege de scopŭ cultivarea şi moralisarea *în sînulŭ* naţionalităţii maghiare. O asemenea reuniune s'ar bucurá de simpatiele adunărei comitatului Sibiiu şi acésta n'ar avé nimicŭ în contra dacă ea ar fi în stare a ridicá astfelŭ cultura şi literatura maghiară, încâtŭ sĕ câştige cu putere iresistibilă şi pe naţionalităţile nemaghiare pentru studiulŭ limbei maghiare. Dér nu acestŭ drumŭ este pe care au pornitŭ memoratele reuniunĭ, ci mijlócele pentru lăţirea limbei maghiare suntŭ înfiinţarea de „asilurĭ de copii, grădinĭ de copii froebeliane, scóle poporale elementare şi superióre“ între poporaţiunea nemaghiară, împărţirea de *premii în banĭ* între învĕţătorii, ce şi-au căştigatŭ merite pentru lăţirea limbei maghiare ş. a.

Aceste mijlóce n'au de scopŭ de a mărí puterea cuceritóre interióră a limbei maghiare, ci de a infiltrá în modŭ artificialŭ naţionalităţilorŭ limba maghiară în loculŭ limbei materne, tocmai acum când ele în copilăria desvoltării lorŭ au mai puţină putere de resistenţă....

Din legea, care declară limba maghiară de *limbă a statului* nu este iertatŭ a trage conclusiunea, că şi poporaţiunea poliglotă a statului ungarŭ trebue sĕ devină maghiară, pentru că limba oficială a statului este maghiară. O asemenea conclusiune ar avé urmarea, că, ca reacţiune naturală a poporaţiunei nemaghiare, antipatia ei s'ar îndreptá şi în contra premisei — limba oficială maghiară — şi că cérta în ţĕră s'ar perpetuá, ear statulŭ ar fi espusŭ celorŭ mai grave sguduirĭ.

Ministrulŭ în ordonanţa sa face acéstă conclusiune; elŭ se identifică cu nisuinţele, cu scopurile şi mijlócele reuniunilorŭ de cultură maghiare. Elŭ vede în resistenţa cetăţenilorŭ nemaghiarĭ faţă cu acéstă nisuinţă o „opposiţiune aşa ḑicêndŭ ostilă contra ideei de statŭ ungarŭ.“

Nicĭ o lege nu defineşte *idea de statŭ ungarŭ* dar idea unui statŭ alŭ rassei maghiare este chiarŭ eschisă prin legile nouĕ şi vechĭ. Este aşadér numai o părere *subiectivă* a ministrului, dacă consideră lăţirea limbei maghiare între Nemaghiarĭ séu cu alte cuvinte maghiarisarea ca ideă de statŭ ungarŭ şi dacă declară atitudinea adunărei municipale sibiiene care combate maghiarisarea ca inimiciţiă în contra Statului.

Adunarea municipiului Sibiianŭ stă pe basa legală, când nu sufere ca maghiarisarea să fie declarată ca „ideă a statului“. Prin urmare imputarea ministrului nu e basată în lege. Din punctulŭ de vedere alŭ maghiarisărei ministrulŭ ar trebuí sĕ declare de inimicĭ ai statului şi pe regii Stefanŭ celŭ sfântŭ, Ludovicŭ şi Matia apoi pe Deak, Szechenyi şi Eötvős, căcĭ principiele desvoltate în cestiunea limbei de adunarea comitatului Sibiianŭ suntŭ identice cu cele proclamate de aceştia.“

Conflictulŭ anglo-rusŭ.

Speranţa de pace a dispărutŭ aprópe cu totulŭ şi în Paris. »Pol. Corr.« este informată din capitala Franciei, că cercurile politice de acolo se ocupă mai multŭ cu cestiunea, cum s'ar putea localisa rĕsboiulŭ ce bate la uşă. Cei din Paris nutrescŭ speranţa, că Pórta va rĕmâné neutră chiar şi după isbucnirea rĕsboiului. Cabinetulŭ francesŭ a şi sfătuit'o pe Pórtă în acestŭ sensŭ, fiindŭ observarea neutralităţii chiar în interesulŭ Turciei. Francia, se ḑice, doresce cu orice preţŭ menţinerea păcii în Europa şi evitarea oricărei complicaţiunĭ.

Corespondentulŭ din Constantinopole alŭ ḑiarului »N. fr. Presse« scrie despre atitudinea Porţii în casŭ de rĕsboiu următórele:

Pórta nu póte şi nu trebue sĕ ia partea nicĭ uneia din cele douĕ puterĭ beligerante. Precum se asigură cu hotărîre în cercurile politice ea va observa cea mai strictă neutralitate şi la nevoiă va apela la ajutorulŭ puterilorŭ, care au semnatŭ tractatulŭ strâmtorilorŭ mării, pentru ca sĕ se asigure neviolarea strîmtorilorŭ de mare. Trei din oficerii germanĭ, ce se află în serviciulŭ turcescŭ, între cari maiorulŭ Rüstov, au plecatŭ să inspecteze forturile Dardanelelorŭ, spre a esamina starea lorŭ de apĕrare. Cu atitudinea Rusiei în cestiunea neutralităţii se aduce în legătură şi agitaţiunea panslavistă, ce 'şi ridică din nou capulŭ în Rumelia ostică. La unŭ meetingŭ în Kazanlik participatorii au juratŭ, ca sĕ nu renunţe la planulŭ de a invada Macedonia. Intre demonstranţĭ se aflau precum se spune, comandantulŭ rusŭ alŭ gendarmeriei ostrumelice şi mai mulţĭ oficerĭ bulgarĭ. Cu privire la acéstă mişcare, zace în îndoitulŭ interesŭ alŭ Turciei de a păstra neutralitatea.

Ce privesce observarea neutralităţii din partea Turciei, se ḑice că Bismarck s'ar fi esprimatŭ, că nicĭ elŭ nicĭ Turcia nu póte împedeca pe Anglia d'a trece prin Dardanele în Marea négră.

Discursulŭ, ce l'a ţinutŭ Gladstone la 27 Aprilie în camera comunelorŭ, a entusiasmatŭ chiar şi pe opposiţiune. Intre altele a ḑisŭ, că are deplină încredere în onórea şi inteligenţa oficerilorŭ englesĭ. Lupta dela 30 Martie a fostŭ unŭ atacŭ rusŭ.

»Times« crede, că numai e nicĭ o îndoială, cumcă cabinetulŭ englesŭ a propusŭ ca ultimă încercare pacinică, sĕ se supună casulŭ dela 30 Martie unui tribunalŭ independentŭ. Rusia încă n'a rĕspunsŭ, dar în casŭ când acéstă putere ar respinge ultima propunere a Angliei, atuncĭ negreşitŭ va urma ruperea relaţiunilorŭ diplomatice.

CONFLICTULŬ ANGLO-FRANCESŬ.

Scirile cele mai nouĕ ne spunŭ, că conflictulŭ dintre Francia şi Anglia în afacerea „Bosforului egiptênŭ,“ încă totŭ nu s'a resolvatŭ. Francia a datŭ instrucţiunĭ consulului sĕu din Cairo, ca sĕ se retragă în Alexandria, ceea ce s'a şi făcutŭ. Pórta a încercatŭ sĕ se amestece în acéstă afacere, dér Freycinet a respinsŭ orice amestecŭ. Fitzmaurice a declaratŭ în camera comunelorŭ, că conflictulŭ e pe cale de a se aplana, într'unŭ modŭ care sĕ satisfacă atâtŭ pe Francia, câtŭ şi pe Egiptulŭ. Tractările în acéstă privinţă se facŭ directŭ în Londra, între ministrulŭ englesŭ Granville şi între ambasadorulŭ francesŭ Waddington.

E chiar în interesulŭ Angliei, sĕ caute a înlătura câtŭ mai iute acestŭ conflictŭ, dândŭ Franciei satisfacţiunea cuvenită.

Concentrărĭ rusescĭ în Basarabia.

»Naţiunea« dela 17 Aprilie, vorbindŭ în articolulŭ sĕu de fondŭ despre conflictulŭ anglo-rusŭ, ḑice între altele, că sĕ şoptesce de câteva ḑile, cumcă Rusia face însemnate concentrărĭ de trupe în Basarabia. Aceste faime face pe numitulŭ ḑiarŭ sĕ scrie următórele:

»Mărturisimŭ, că dacă aceste sgomote s'arŭ adeveri, nu înţelegemŭ cu ce scopŭ Rusia ar grămădi armată în vecinătatea fruntariilorŭ nóstre, când nu are nimicŭ a se teme din parte-ne, adevĕratulŭ ei inimicŭ trebuindŭ sĕ o atace în Marea Neagră, în casŭ când Turcii ar deschide strâmtorile.

De altfelŭ, interesulŭ nostru bine înţelesŭ nu este d'a ne arunca într'o politică de aventurĭ, care ne-ar aduce mai multŭ neajunsurĭ decâtŭ folóse, ci d'a ne ocupa seriosŭ de organisarea statului, unde, din nenorocire, totul este de făcutŭ. Rusia trebue sĕ scie acésta, afară numai dacă guvernanţii noştri nu vorŭ fi lăsatŭ sĕ le scape pe icĭ pe colea ameninţărĭ, că pe dată ce Rusia va intra în luptă cu Anglia, Românii, susţinuţĭ de Germania şi Austro-Ungaria, vorŭ relua Basarabia.....

Ar fi însă de doritŭ, ca ţéra sĕ fiă luminată asupra acestei concentrărĭ de trupe în Basarabia — dacă lucrulŭ este esactŭ, — căcĭ noi nu o înţelegemŭ de câtŭ ca resultatulŭ unei amenintărĭ, eşite din cercurile ómenilorŭ, carĭ au raporturĭ intime cu puterea.

Armata Rusă

Dela 1 Ianuariu 1874 Rusia este supusă regimului serviciului militarŭ obligatorŭ. Durata totală a acestui serviciu e de douĕ-ḑecĭ de anĭ, din carĭ ḑece în armata activă, nouĕ în reservă şi cincĭ în miliţiă. In fie-care anŭ vre-o 650,000 de tinerĭ se înfăţişéză înaintea consilielorŭ de revisiă; din aceştia se încorporéză numai 212,000. Din ceilalţĭ 440,000, 200,000 sunt reformaţĭ séu amânaţĭ din causă de constituţiune nesatisfăcĕtóre; 240,000 în sfârşitŭ, traşĭ la sorţĭ, sunt imediatŭ trimişĭ înapoi la vetrele lorŭ şi formézā reserva de recrutare; un óre-care numĕrŭ sunt chemaţĭ, mai târḑiu, sub drapelŭ pentru a înlocui, în corpurile de trupă, pe soldaţii morţĭ séŭ liberaţĭ prin anticipare.

Unele clase ale societăţii se bucură de marĭ privilegii: mai ântêiŭ tinerii, carĭ urméză cursurile unei universităţĭ, servă numai timpŭ de şése lunĭ, elevii gimnasielorŭ şi scólelorŭ superióre, carĭ au depusŭ examene satisfăcĕtóre la eşirea lorŭ din aceste stabilimente de instrucţiune, nu rĕmânŭ decât opt-spre-ḑece lunĭ sub drapelŭ; în sfârşitŭ, toţĭ aceia, carĭ justifică o instrucţiune elementară şi carĭ dirigŭ o manufactură, o casă de comerciŭ, suntŭ liberaţĭ la expirarea anului alŭ patrulea. Neguţătorii de vinurĭ şi de spirtuóse sunt escluşĭ în modŭ formalŭ din aceste diferite categorii.

In resumatŭ, armata activă de ântêiulŭ rêndŭ, primeşte în fiecare anŭ 180,000 recruţĭ, carĭ slujescŭ şése anĭ, ast-felŭ că efectivulŭ sĕu totalŭ atinge cifra formidabilă de unŭ milionŭ de ómenĭ!

Teritoriulŭ rusŭ se împarte în 17 regiunĭ de corpurĭ de armată. Caucasulŭ mai dă şi elŭ, afară de asta, douĕ corpurĭ de armată. Fiecare corpŭ de armată coprinde 3 divisiunĭ de infanteriă şi 1 divisiune de cavaleriă. Infanteria se compune din 48 divisiunĭ active şi din 24 divisiunĭ de reservă, adică 1,192 bataliόne de liniă şi 32 bataliόne de vênătorĭ. Fiecare regimentŭ e comandatŭ de unŭ colonelŭ, şi fiecare batalionŭ de un locotenentŭ-colonelŭ séu de unŭ maiorŭ, regimentele din gardă au în fruntea lorŭ generalĭ-maiorĭ. Sunt 21 divisiunĭ de cavaleriă, dintre carĭ 10 regimente suntŭ din gardă, 47 regimente de dragonĭ şi 21 regimente de cazacĭ regulaţĭ. Aceste regimente, afară de casacĭ, au câte 4 escadróne, ceeace face unŭ totalŭ de 356 escadróne. Cazacii neregulaţĭ formézā 801 sotnii, grupate în 131 regimente de Don, de Cuban, de Terec, de Orenburg, de Ural, de Astrahan şi de Siberia. Constrânşĭ la serviciulŭ militarŭ dela etatea de optspreḑece anĭ până la etatea de treiḑecĭ şi şése, aceştĭ casacĭ rĕmânŭ sub drapelŭ patru anĭ; după aceea mai suntŭ siliţĭ încă patru anĭ a avea unŭ calŭ de arme, şi a-şĭ întreţine echipamentulŭ în bună stare. Cavaleria regulată oferă unŭ efectivŭ de 54,192 ómenĭ; la aceştia ar trebui sĕ mai adăogămŭ în timpŭ de rĕsboiu 138,000 casacĭ.

Artileria de câmpŭ a armatelorŭ din Europa şi din Caucasŭ presintă 54 brigade de câte 6 baterii de 8 tunurĭ, 34 baterii călărĭ şi 32 baterii ataşate pe lângă trupele casace neregulate. Cele 6 brigade ale geniului se sub împartŭ în 3 bataliόne de sapierĭ, 1 batalionŭ de pontonierĭ, 3 parcurĭ telegrafice, 1 parcŭ de câmpŭ şi 4 companii de minierĭ-torpilierĭ. Câtŭ despre trenŭ elŭ n'are o existenţă propriă: fie-care unitate tactică îşĭ are trenulŭ ei particularŭ; apoi, unŭ şefŭ alŭ transporturilorŭ armatei este însărcinatŭ, pe timpŭ de rĕsboiu, cu transportulŭ hranei, ce se efectuéză cu căruţe rechisiţionate.

Acum sĕ recapitulămŭ: armata de ântêiulŭ rêndŭ, coprinḑêndu-se şi trupele ḑise regulate, numără 1558 bataliόne de infanteriă, 1157 escadróne séu sotnii de cavaleriă, 511 baterii de artileriă, adecă preste totŭ 2,303,145 ómenĭ şi 427,410 cai. Afară de acésta legea dela 1864 începe sĕ-şĭ dea fructele: 400,000 soldaţĭ învĕţaţĭ, din ântêiele clase chemate acum ḑece anĭ, au trecutŭ în reservă şi suntŭ gata sĕ constitue 96 regimente nouĕ de infanteriă, destinate pentru paza fortăreţelorŭ şi a veghia asupra siguranţei interióre a vastului imperiu alŭ Ţarilorŭ.

Armata rusă e comandntă directŭ de către împĕratulŭ, care se ocupă cu o îngrijire deosebită de instrucţiunea trupelorŭ. Cea mai mare parte din ofiţerĭ iesŭ din scóla iuncărilorŭ séu din corpulŭ pagilorŭ Ţarului. Titlulŭ de ofiţerŭ conferă nobleţa personală; colonelii şi generalii capĕtă de dreptŭ nobleţa ereditară.

SCIRILE ḐILEI.

Aflămŭ, că ministrulŭ Trefort, îndată ce s'a fostŭ hotărîtŭ ţinerea esposiţiunii, s'a adresatŭ la mai mulţĭ profesorĭ, sculptorĭ şi pictorĭ din ţéră, cu rugarea ca sĕ »inventeze« unŭ stilŭ vechiu de clădire »maghiarŭ.« Ciudată cerere, dér basată, căcĭ în adevĕrŭ numai prin invenţiune s'ar puté produce o asemenea pocitură de stilŭ. Ni se spune, că unulŭ dintre esperţii din vorbă a găsitŭ, că întrebuinţarea desemnului tulipanului spre decorarea clădirilorŭ este cea mai corĕspunḑĕtóre închipuirei a unui »vechiu stilŭ maghiarŭ.«

—0—

Pĕrechea princiară de corónă a sositŭ în Pesta. De asemenea a sositŭ acolo archiducele Albrecht. La gară au fostŭ primiţĭ cu tóte onorurile. Curtea şi-a adusŭ în Pesta şi echipagele.

—0—

Reuniunea de maghiarisare din Cluşiu a adresatŭ către naţiunea maghiară unŭ apelŭ, în care 'i cere sprijinulŭ, nu atâtŭ intelectualŭ, câtŭ celŭ materialŭ, pentru ca s'o scape de a nu fi îngropată de viuă, căcĭ iată ce a ḑisŭ Kossuth: „Cu fiecare urmă de pămĕntŭ, ce o perde aci, în Ardealŭ, ungurismulŭ, slăbesce şi siguranţa caracterului milenarŭ de statŭ alŭ patriei nóstre.« Apelulŭ mai ḑice, că naţiunea maghiară sĕ nu uite, că partea ardelénă este „mâna dréptă a Ungariei.«

—0—

Legea asupra reformei camerei magnaţilorŭ s'a publicatŭ în fóia oficială. Titlulŭ oficialŭ este: Articululŭ de lege VII, 1885 asupra modificării organisării camerei magnaţilorŭ. Legea a fostŭ sancţionată de M. Sa la 25 Aprilie 1885.

—0—

Prea Veneratulŭ Consistorŭ metropolitanŭ gr. cat. din Blaşiu, în şedinţa sa din 20 Aprilie pre d. Iacobŭ Macaveiu, preotŭ rom. gr.-cat. din Dicio-Sânt-Mărtinŭ, l'a înălţatŭ la demnitatea de Protopopŭ alŭ aceluiaşĭ tractŭ.

—0—

La 28 Aprilie a isbucnitŭ după améḑĭ focŭ în strada Külközep din Cluşiu, care a luatŭ marĭ dimensiunĭ. Au arsŭ şése case, 3 edificii partere şi mai multe edificii laterale.

—0—

Dr. Iónŭ Turcia este numitŭ medicŭ de regimentŭ cl. I în reg. de inf. 51.

—0—

O ţĕrancă a dusŭ alaltaerĭ în Cluşiu unŭ viţelŭ cu douĕ capete, pe care l'a vêndutŭ institutului zoologicŭ alŭ universităţii.

—0—

Din Deva ni se scrie, că timpulŭ e secetosŭ, sĕmĕnăturile crescŭ încetŭ din causa lipsei de plóiă.

—0—

Ni se scrie din Câmpia Turḑii, că în acele părţĭ domnesce o secetă mare, ce umple de griji şi temerĭ pe agricultorĭ. N'a ploatŭ de locŭ, sĕmĕnăturile de primăvéră nu potŭ rĕsări, mare parte, încolţite fiindŭ de puţina umeḑélă a pămĕntului, s'au uscatŭ. Sĕmĕnăturele de tómnă le-a nimicitŭ aprópe de jumĕtate multele vênturĭ ce au suflatŭ tótă primăvéra, alungândŭ ploile. Semne de plóiă nu se arată nicĭ acum.

—0—

Se vorbesce, că parlamentulŭ românŭ se va convoca în sesiune estraordinară pentru resolvirea mai multorŭ cestiunĭ economice şi comerciale.

—0—

Prinţulŭ Alexandru Cuza a făcutŭ, în vacanţa Pascelorŭ, o călĕtoriă în Spania şi Portugalia, ḑice „l'Indép. roumaine.“ Trecêndŭ prin Madridŭ, prinţulŭ Alexandru a avutŭ onórea sĕ fiă primitŭ de Regele Alfonso XII.

—0—

Unŭ americanŭ, colectorŭ de arme vechĭ, a cumpĕratŭ ḑilele trecute, spune »Rĕsboiulŭ«, la o licitaţiă ţinută la Parisŭ o frumósă sabiă cu inscripţiune cirilă, care a fostŭ a domnitorului Brâncovénu.

—0—

In Sluha, lângă Praga, unŭ ginere şi-a omorîtŭ pe socrulŭ şi pe sócra sa, fiind ajutatŭ şi de cei doi fii ai acestora. Ucigaşii suntŭ arestaţĭ.

CORESPONDENŢA PART. A »GAZ. TRANS.«

Din centrulŭ Ardélului 26 Aprilie.

Istoria Ardélului e plină de esemple, cum Românĭ de ai noştri de mai bună stare, adecă »nemeşĭ«, pentru interesele lorŭ particulare se lĕpĕdară de legeă românéscă şi apoi devenirā renegaţĭ şi apăsătorĭ ai némului românescŭ.

Pentru ca publiculŭ românescŭ sĕ scie, că acestŭ soiu de năpârce mai esisistă şi aḑĭ între noi, îĭ atragŭ atenţiunea asupra următorului casŭ:

In Nrul de aḑĭ 26 Aprilie 1884 alŭ ḑiarului cluşianŭ »Kolozsvári Közlöny« se publică o listă a acelorŭ cetăţenĭ din oraşulŭ Alba Iulia, carĭ s'au făcutŭ membri la reuniunea de maghiarisare a Ardealului. Intre aceste personage aflămŭ şi douĕ familii numite românescĭ. Unulŭ este George Popŭ, secretarŭ financiarŭ şi preşedintele oficiului de mĕsurarea competinţelorŭ în Alba Iulia, apoi soţia senatorelui magistratualŭ Iosifŭ Roşca. Celŭ dintêiŭ s'a făcutŭ membru cu 10 fl. tacsă anuală, éră cea din urmă cu 2 fl.

George Popŭ este născutŭ din opincă şi a avutŭ mai mulţĭ anĭ stipendie din fundaţiunile clerului, blăşianŭ, şi numai cu acele a putută sĕ 'şĭ facă studiele în dreptŭ. Iosifŭ Roşca asemenea se trage din opincă şi Blaşulŭ i-a datŭ ajutóre la completarea studielorŭ sale. Ambele personage au ajunsŭ aşa dér pe umerii poporului românescŭ la posiţiune socială, şi care este acumŭ recunoscinţa lorŭ?... Este de necreḑutŭ, dar e faptă, cumcă ordinariatulŭ din Blaşiu primesce pe unŭ George Popŭ între ómenii sĕi dea încredere.

Astfelŭ de stărĭ nu documentéză nicĭ mai multŭ nicĭ mai puţinŭ, decâtŭ că naţiunea română şi organele ei mai espresse şi mai înalte nu esercéză nicĭ o controlă asupra acelorŭ membri ai sĕi, carĭ celŭ puţinŭ după ajutórele date lorŭ suntŭ moralicesce obligaţĭ la recunoscinţă faţă cu binefăcătórea naţiune. Onorurĭ se facŭ şi celorŭ slabĭ, ba pre adevĕraţii luptătorĭ mulţĭ suntŭ aplicaţĭ a-i lua în rîsŭ. Unŭ curentŭ ca acésta este nu numai vătămătorŭ, dér va puté aduce cele mai marĭ scăderĭ atitudinei bărbaţilorŭ devotaţĭ causei Românismului, deórece prea marea cruţare a desertorilorŭ va aduce cu sine slăbirea spiritului de resistenţă.

Aceste şirurĭ voescŭ ca sĕ servéscă de unŭ „memento« celorŭ din centrele românescĭ şi bărbaţilorŭ, carĭ mai voescŭ a lupta pe terenulŭ naţionalŭ, ca sĕ cunóscă lipsa controlei, ce la noi ar aduce cele mai bune serviţii sbiciuindŭ pe cei ce din slăbiciune séu din rea credinţă îndrăsnescŭ a înfruta sêmţulŭ poporului românescŭ. Videant consules! *Hanibal.*

Lucrările sinodului din Sibiu.

(Resumatŭ)

(Urmare).

In şedinţa a şésa, 5 Aprilie 1885, presidiulŭ presentéză: 1) raportulŭ consistorului din 29 Martie Nr. 1917/1885 despre starea fundaţiunei lui »Andronicŭ«; 2) raportulŭ consistorului despre starea averei comunelorŭ bisericescĭ din archidiecesă şi despre administrarea şi controlarea lorŭ dela anulŭ 1881; 3) rugarea preotului din Lomneşŭ Simeonŭ Dorca pentru conferirea unui ajutoŭ de 100 fl. Se trimitŭ la comisiunile respective. — Urméză la ordinea ḑilei raportulŭ comisiunei bisericescĭ. In desbaterea specială comisiunea propune şi sinodulŭ decide: Punctulŭ I alŭ raportului referitorŭ la numĕrulŭ şedinţelorŭ şi pieselorŭ întrate la senatulŭ strînsŭ bisericescŭ — se ia spre ştiinţă. — Incâtŭ privesce punctulŭ II din raportŭ, referitorŭ la purtarea referadei, apoi trecerea unui referinte din senatulŭ bisericescŭ la celŭ scolarŭ şi a altui referinte la celŭ epitropescŭ, precum şi conspectulŭ referinţelorŭ şi lucrărilorŭ lorŭ — comisiunea propune şi sinodulŭ decide: — Punctulŭ II se ia spre sciinţă cu aceia, că consistorulŭ se îndrumă a se conformă pe viitorŭ decisiunei sinodale aduse sub Nr. 78 din anulŭ trecutŭ. — Punctulŭ III din raportŭ referitorŭ la personalulŭ clerului, precum şi conspectulŭ despre numĕrulŭ comunelorŭ bisericescĭ, numĕrulŭ sufletelorŭ, alŭ familiilorŭ parochielorŭ, numĕrulŭ naşterilorŭ, cununaţilorŭ, rĕposaţilorŭ, alŭ convieţuirilorŭ nelegiuite, numĕrulŭ pruncilorŭ nelegiuiţĭ şi în fine numĕrulŭ celorŭ, carĭ sciu scrie şi ceti, la propunerea comisiunei: — se ia spre sciinţă cu aceea observare, că consistorulŭ va avé a luá mĕsurile de lipsă, ca pe viitorŭ toţĭ protopresbiterii sĕ trimită datele recerute complete şi la timpulŭ sĕu, ér încâtŭ pentru convieţuirile nelegiuite se susţine conclusulŭ sinodalŭ adusŭ în anulŭ trecutŭ sub Nr. 79. Totodată pentru uniformitate şi uşorarea procurărei datelorŭ, consistorulŭ se însărcinéză, ca încă cu anulŭ acesta sĕ dispună tipărirea blanchetelorŭ de lipsă pentru compunerea unuĭ conspectŭ, care sĕ cuprindă tóte datele, ce aparţinŭ resortului senatului strînsŭ bisericescŭ şi sĕ le trimită de timpuriu protopresbiterilorŭ, pentru împărţire între preoţĭ avêndŭ a luá în acelea, afară de rubricele amintite, şi rubricele despre trecerea dela religiunea nóstră la alta şi din contră. Punctulŭ IV alŭ raportului despre numĕrulŭ preoţilorŭ chirotoniţĭ în decursulŭ anului 1881 la propunerea comisiunei, — se ia spre sciinţă. Cu privire la punctulŭ V alŭ raportului, referitorŭ la numĕrulŭ bisericelorŭ zidite şi sânţite în decursulŭ anului trecutŭ, comisiunea propune: sĕ se ia spre sciinţă cu aceea, că consistorulŭ po viitorŭ va avé sĕ subşternă şi unŭ conspectŭ despre comunele unde s'au ziditŭ bisericĭ nouĕ. Totodată va îngriji consistorulŭ pentru luarea mĕsurilorŭ de lipsă, ca bisericile sĕ fie asigurate contra focului. — Se primesce propunerea comisiunii cu amendamentulŭ deputatului Dr. Ilarionŭ Puşcariu, ca sinodulŭ sĕ studieze lucrulŭ şi sĕ facă propunerĭ la sinodulŭ proximŭ. Punctulŭ VI din raportŭ, despre numĕrulŭ parochielorŭ întregite în anulŭ trecutŭ şi despre numĕrulŭ celorŭ rĕmase vacante cu finea anului; — punctŭ VII referitorŭ la numĕrulŭ ascultătorilorŭ de teologiă; punctŭ VIII despre numĕrulŭ celorŭ însinuaţĭ şi admişĭ la esamenulŭ de calificaţiune preoţéscă; puntŭ IX despre trecerile religionare; punctŭ X despre numĕrulŭ proceselorŭ matrimoniale; şi punctŭ XI despre numĕrulŭ proceselorŭ disciplinare, la propunerea comisiunei, — se iau spre sciinţă. Referitorŭ la punctŭ XII alŭ raportului despre afacerea ajutorului de statŭ — după ce consistorulŭ n'a îndeplinitŭ sarcina impusă prin conclusulŭ sinodalŭ din anulŭ trecutŭ Nr. 52 punctulŭ 3 şi din acésta causă unii dintre preoţĭ s'au abătutŭ dela conclusulŭ unanimŭ alŭ sinodului, — comisiunea propune, ca sinodulŭ esprimându-şĭ regretele sale pentru întârḑierea consistoriului în afacerea ajutorului de statŭ, îlŭ însărcinéză, ca fără amânare sĕ satisfacă conclusului sinodalŭ susamintitŭ. Sinodulŭ la propunerea deputatului Zacharia Boiu decide: Se ia spre sciinţă punctulŭ XII alŭ raportului şi trece preste propunerea comisiunei la ordinea ḑilei, deórece sinodulŭ a luatŭ deja concluse cu privire la afacerea ajutorului de statŭ.

In câtŭ privesce parta raportului despre împărţirea ajutórelorŭ din fundaţiunea »Şaguna« în considerare, că comisinnea fundaţiunei nu a presentatŭ raportulŭ sĕu nicĭ

consistorului, nicĭ sinodului — comisiunea propune a se decide că, pe lângă desaprobarea întârḑierei dovedite din partea comisiunei, consistoriulŭ se însărcinéză de nou a solicitá la presidiulŭ comisiunei fundaţiunei împărţirea ajutórelorŭ şi a-lă rugá pentru delăturarea pe viitorŭ a irregularităţilorŭ, avêndŭ apoi consistoriulŭ a relatá la sinodulŭ viitorŭ despre resultatŭ. Faţă cu acésta propunere a comisiunei deputatulŭ Ioanŭ cav. de Puşcariu face contra propunerea, ca consistorulŭ archidiecesanŭ sĕ facă propunerĭ concrete la procsimulŭ sinodŭ archidiecesanŭ pentru regularea referinţelorŭ între comisiunea fundaţiunei »Şaguna« şi consistoriulŭ, şi sĕ se ia mĕsurile de lipsă, ca pe viitorŭ sĕ se presenteze destulŭ de timpuriu raportulŭ anualŭ alŭ acestei fundaţiunĭ la consistoriu, ca ăstŭ modŭ acesta sĕ fie în posiţiune a-lŭ presentá sinodului regulatŭ. — Sinodulŭ primesce contrapropunerea deputatului Ioanŭ cavalerŭ de Puşcarŭ, ér propunerea comisiunei s'a respinsŭ.

Urméză la ordinea ḑilei raportulŭ comisiunei scolare. Intrândŭ în desbaterea specială, întroducerea din raportulŭ consistorialŭ referitóre la numĕrulŭ pieselorŭ intrate şi resolvite, numĕrulŭ şedinţelorŭ, apoi purtarea referadei — la propunerea comisiunei: sĕ ia spre sciinţă. In ceea ce privesce punctulŭ I din raportŭ, referitorŭ la situaţiunea materială a învĕţătorilorŭ şi stăruinţele pentru ameliorarea acestei situaţiunĭ — comisiunea propune şi sinodulŭ decide: Luându actŭ despre progresulŭ realisatŭ până acuma prin sporirea salarielorŭ învĕţătorescĭ, se însărcinéză consistoriulŭ archidiecesanŭ a face întrebuinţare de tóte mijlócele ce-i stau la disposiţiune, pentru ca în curgerea viitorului anŭ sĕ urce câtŭ se póte mai multŭ media salariilorŭ învĕţătorescĭ şi a arăta anume, care este acésta medie pentru fiecare protopopiatŭ şi cu câtŭ s'a sporitŭ ea. Referitorŭ la punctulŭ 2 alŭ raportului despre frecventarea scólelorŭ — comisiunea propune, ca acestŭ punctŭ sĕ se ia spre sciinţă cu aceea, ca consistoriulŭ sĕ fie însărcinatŭ a da pe viitorŭ date şi asupra duratei frecventărei, — se primesce. Incâtŭ privesce punctulŭ 3 alŭ raportului, referitorŭ la conferinţele învĕţătorescĭ — la propunerea comisiunei sinodulŭ decide: acestŭ punctŭ alŭ raportului se ia spre sciinţă cu aceea, că se îndrumă consistoriulŭ a chibzuí, dacă nu cumva s'ar găsí vre-unŭ modŭ de a întrebuiuţá şi mai cu folosŭ timpulŭ destinatŭ pentru conferinţele învĕţătorescĭ. Punctŭ 4 alŭ raportului despre modulŭ de distribuire a sumei de 1200 fl. votată spre ajutorarea scólelorŭ şi a învĕţătorilorŭ din archidiecesă, punctŭ 5 despre conferirea ştipendiilorŭ archidiecesane, punctŭ 6 despre participarea la esamenulŭ rigurosŭ de cualificaţiune învĕţătoréscă — conformŭ propunerei comisiunei, — se iau spre sciinţă. — In urma acesteia punêndu-se la ordinea ḑilei raportulŭ comisiunei financiare, raportulŭ comisiunei referéză asupra hătiei consistoriale de dto 17 Noemvre 1884 Nr. 2820 Ep. prin care concederea comasărei posibile şi succesive a pămênturilorŭ seminariale de pe hotarulŭ comunelorŭ Rotbav etc. donate seminariului de fericitulŭ Georgiu Cristureanŭ. Comisiunea luândŭ în considerare, că acésta propunere a consistorului nu consumă cu intenţiunea fericitului donatorŭ, propune a se trece preste ea la ordinea ḑilei, ér ce privesce testamentulŭ fericitului donatorŭ acela sĕ se tipăréscă şi acludă actelorŭ acestui sinodŭ. — Sinodulŭ primesce propunerea comisiunei.

In şedinţa a şéptea, 6 Aprilie 1885, se presentéză următórele: 1) cererea sinodului parochialŭ din Hondolŭ pentru unŭ ajutorŭ de 500 fl. pe séma scólei; 2) cererea comunei bisericeştĭ din Cigmeu, protopresbiteratulŭ Gioagiului I pentru unŭ ajutorŭ de 150 fl. pe séma bisericei; 3) cea a comitetului parochialŭ din Huniădóra pentru unŭ ajutorŭ anualŭ de 100 fl pe séma scólei; 4) a clericului de cursulŭ I Vasile Naşcu pentru a fi eliberatŭ dela solvirea tacsei seminariale în restulŭ de 30 fl. — Tóte se transpunŭ comisiunei petiţionare. — Deputatulŭ Dr. Nicolau Popŭ face propunerea, pe care amŭ publicat'o, în cestiunea premierei acelorŭ învĕţătorĭ, carĭ se distingŭ în propunerea limbei maghiare. — Constatându-se necesitatea de a înmulţí numĕrulŭ învĕţătorilorŭ cualificaţĭ, consistorulŭ archidiecesanŭ prin raportulŭ dto 28 Martie 1885 Nr. 1984 are a fi autorisatŭ, ca devenindŭ vacantŭ cu finea anului curinte scolarŭ vre-unŭ stipendiu de 500 fl. din fundaţiunea »Franciscŭ-Iosefină,« orĭ din fundaţiunea »Mogaiană,« adăogêndu-se încă 100 fl. din venitele fundaţiunei »Franciscŭ-Iosefine,« sĕ formeze 10 stipendii pentru ascultătorii de pedagogiă în seminarulŭ Andreianŭ, şi sĕ le confere aceste prin concursŭ la 10 tinerĭ, carĭ vorŭ întra ca elevĭ în anulŭ primŭ alŭ preparandiei de învĕţătorĭ, acésta însă întru câtŭ aceste stipendii nu au o destinaţiune specială, şi rĕmâindŭ neatinsă voinţa pioşilorŭ testatorĭ. In acelaşĭ timpŭ consistoriulŭ este însărcinatŭ a stăruí, ca şi din contribuirĭ de bună voiă ale particularilorŭ şi ale comunelorŭ bisericeştĭ sĕ se creeze câtŭ de multe stipendii pentru elevii de preparandiă. — Punctulŭ alŭ doilea din partea a doua a raportului, carĭ tractéză despre datele statistice la scólele nóstre medii din Braşovŭ şi Bradŭ, la propunerea comisiunei — se ia la cunoscinţă. Cu privire la datele statistice în scólele elementare poporale, sinodulŭ esprimă încă odată dorinţa, ca consistoriulŭ sĕ stăruiancă cu totŭ din adinsulŭ asupra esactităţii datelorŭ ce i se dau, verificându-se după putinţă prin comisarĭ însărcinaţĭ a sprijini prin autoritatea lorŭ pre cei chemaţĭ sĕ le adune. Partea a III şi cea din urmă din raportŭ, în care se pune în vederea sinodului greutăţile ce le întêmpină scólele nóstre în desvoltarea lorŭ la organele administrative ale statului, — se ia la cunoscinţă şi consistoriulŭ se însărcinéză a stăruì prin organele sale, ca şcóla nóstră sĕ fiă ferită de orĭ şi ce înrîurirĭ, care ar puté sĕ le dea autorităţilorŭ politice pretestŭ pentru procederĭ mai puţinĭ binevoitóre faţă cu ea; a cere intervenirea autorităţilorŭ mai superióre în tóte casurile, în care cele inferióre îi refusă sprijinulŭ cuvenitŭ, îi facŭ póte chiar greutăţĭ, şi a face pe viitorŭ raportŭ amĕnunţitŭ despre casurile de acestŭ felŭ. Raportulŭ consistoriului archidiecesanŭ despre nesuccesulŭ întroducerei învĕţătorilorŭ ambulanţĭ, şi promisiunea cu continuarea de asemenea încercărĭ, şi că va raporta sinodului, la propunerea comisiunei — se ia la cunoscinţă. — Raportulŭ consistoriului în care se spune, că consistoriulŭ n'a primitŭ încă rĕspunsŭ dela consistoriulŭ metropolitanŭ în cestiunea fondului despre pensionarea învĕţătorilorŭ, — se ia la cunoştinţă, şi consistoriulŭ se însărcinéză a cere din nou unŭ rĕspunsŭ. — Se pune la ordinea ḑilei raportulŭ comisiunei financiare, care se ia la cunoştinţă. — Cu privire la raportulŭ consistorialŭ spre a se încuviinţa unŭ ajutorŭ protopresbiterului emeritatŭ alŭ tractului Făgăraşului Petru Popescu, comisiunea face următórea propunere: Raportulŭ consistorialŭ se ia la cunoştinţă şi se încuviinţéză ajutorulŭ de 200 fl. începêndŭ cu 1 Novembre 1884 din fondulŭ Rudolfin pe durata vieţei emeritatului protopresbiterŭ Petru Popescu. Cu privire la raportulŭ consistorialŭ, prin care s'a aşternutŭ raţiociniulŭ fondurilorŭ archiediecesane pro 1883, sinodulŭ ia următorulŭ conclusŭ: Sinodulŭ archidiecesanŭ susţine conclusulŭ sĕu de sub N-rulŭ 140 din anulŭ 1884 cu adaosulŭ cumcă la subşternerea de nou a acestui raţiociniu sĕ se alăture bilanţulŭ raţiociniului în care sĕ se cuprindă diferenţa între bugetŭ şi raţiociniu, şi fie-care diferenţă sĕ se motiveze, precum şi causele intrelăsărilorŭ obvenite; apoi sĕ se specifice tóte erogatele, şi sĕ se specifice şi sumele, cari sunt anticipate prelângă refundare. — La propunerea presidiului sinodulŭ decide: A se celebra mâne în biserica din cetate de aicĭ parastasŭ pentru sufletele rĕposaţilorŭ mecenaţĭ ai neamului nostru, archiepiscopulŭ şi mitropolitulŭ Andreiu Br. de Şaguna, Emanuilŭ Gozsdu şi Dumitru Andronicŭ, la care sinodulŭ va lua parte în corpore. (Va urma).

INSCIINŢARE.

Din partea subscrişilorŭ cu tótă onorea se aduce la cunoscinţa publică prin multŭ preţuitulŭ ḑiarŭ „Gazeta Transilvaniei,« că în 16 Maiu a. c. ante am. 8 óre se va ţiné adunare în Sas-Reghinŭ în localitatea scólei gr. cat. de acolo pentru punerea în rĕndŭ a afacerei bibliotecei donate de fericitulŭ Ioane Popŭ Maiorŭ şi pentru a se da sémă despre banii incurşĭ în favórea acestei bibliotecĭ.

Decĭ dară cu tótă onórea este rugată inteligenţa română din ţînutulŭ Reghinului şi alŭ Gurghiului, fără deosebire de confesiune, spre a participá, ca aşa sĕ putemŭ duce în îndeplinire cele ce se ţînŭ de agendele menţionatei bibliotecĭ

G.-Hodacŭ, 26 Aprilie 1885.

Leonŭ Lupu, preşedinte. **Nicolau Petru**, cassierŭ.

MULŢAMITA PUBLICA.

Domnulŭ Georgiu Vancea, manipulatorele bunului metropolitanŭ din Blaşiu, a binevoitŭ a dărui pe sêma turnului Sântei maicei nóstre biserice gr. cath. a Cetăţii de baltă o cruce de pleiu (tinichea) în mărime de 2 metri şi 65 centimetri. Pentru acéstă faptă mărinimósă din partea curatoratului bisericescŭ i se aduce mulţămită publică, urându-i, ca atotŭ-puternicele Dumneḑeu sĕ'lŭ susţină împreună cu scumpa'i familiă, întru mulţĭ anĭ cu deplină sănĕtate.

Cetatea de baltă, 27 Aprilie 1885.

Mironŭ Dascalu, preotŭ gr. cath., **Tenca Tietcu, Onuţiu Lica, Anania Popoviciu**, curatorĭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz Trans.«)

Budapesta, 30 Aprilie. — La meḑulŭ nopţii a începutŭ a plouá. Cerulŭ este înoratŭ.

Cluşiu, 30 Aprilie. — Comandantulŭ districtului de honveḑĭ feldmarşal-lieutenant Pacor este greu bolnavŭ şi trage sĕ móră.

TELEGRAME PART. ALE »GAZ. TRANS.«

Pesta, 29 Apr. séra. — Ministrulŭ-preşedinte a rĕspunsŭ, în loculŭ ministrului de justiţiă, care e bolnavŭ, la interpelarea lui Orban Balasz, că guvernulŭ a *decisŭ suspendarea curţii cu juraţĭ din Sibiiu*. Rĕspunsulŭ a fostŭ primitŭ cu „éljen"-urĭ din partea camerei deputaţilorŭ.

In tonŭ fórte aspru a rĕspunsŭ ministrulŭ preşedinte la interpelările deputaţilorŭ *Truţa* şi *Babeşŭ*. Tisza a ḑisŭ, că gendarmii n'au întratŭ în biserică, cu ocasiunea serbării lui Horia şi Cloşca în Lupşa, ci au statŭ la uşă de au împrăştiatŭ poporulŭ. Ce privesce întrebarea, dacă coróna are cunoscinţă despre politica maghiară faţă cu naţionalităţile, ministrulŭ rĕspunse, că a trecutŭ timpulŭ, când se vêra discordiă între Corónă şi naţiune. Guvernulŭ, ḑise Tisza rĕspunḑêndŭ d-lui Babeşŭ, va procede energicŭ în contra agitatorilorŭ, pe carĭ îi cunósce şi pe carĭ îi va sci pune la loculŭ lorŭ, îndată ce vorŭ trece peste marginĭ.

Budapesta, 30 Aprilie. — Scirile cele mai nouĕ din *Londra* spunŭ că **Regina Victoria a iscălitŭ actulŭ pentru ruperea legăturilorŭ diplomatice cu Rusia.**

Armata rusă de sudŭ a primitŭ ordinŭ de mobilisare.

Trupele ruse înaintară în Afganistanŭ încă cu două-spre-ḑece milurĭ.

DIVERSE.

Témă motivată. — O tênĕră actriţă, care sta în favórea contelui X., cu scirea soţiei lui, îlŭ rugà multă vreme sĕ'i cumpere o brăţară. Elŭ consimţì la acésta, cu condiţiune însĕ, ca ea sĕ nu o pórte niciodată pe scenă. — „Atâtŭ ar trebuì, ḑise elŭ, sĕ o vaḑă soţia mea . . .« — »Şi ţi-ar şi juca o scenă de gelosiă, nu'i aşa?« rĕspunse actriţa. — »Nicidecum, dér îndată mi-ar cere sĕ'i cumpĕrŭ şi ei o asemenea brăţară.«

***

Spaimă de camera deputaţilorŭ. — Unŭ micŭ parisianŭ fù întrebatŭ, că ce darŭ de anulŭ nou i-ar face mai mare bucuriă. — „O mică cameră de deputaţĭ«, ḑise tênĕrulŭ cetăţênŭ. — »Nu, asta nu se póte«, strigà tată-sĕu speriatŭ, „face pré multă larmă.«

***

Copilulŭ sciutorŭ. — Mama: »Ei, Niţule, ce te-a mai întrebatŭ astăḑĭ învĕţătorulŭ?« — „Invĕţătorulŭ! haha! deşteptŭ învĕţătorŭ!« ḑise Niţu. — Mama: »Dar ce e, ce ai cu elŭ?« — Niţu: »Nu scie măcar câtŭ face de două orĭ doi: a trebuitŭ sĕ mĕ 'ntrebe pe mine.«

Cursulŭ la bursa de Viena
din 20 Aprilie st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4% . . .	93.50	Bonurĭ croato-slavone . .	101.—
Rentă de hârtiă 5% . .	89.10	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	144.25	Imprumutulŭ cu premiu ung.	114.-
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	95.50	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului .	117.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	—.—	Renta de hârtiă austriacă	80.10
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	104.50	Renta de arg. austr. . .	80.95
Bonurĭ rurale ungare . .	102.—	Renta de aurŭ austr. . .	105 24
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C1.50	Losurile din 1860 . . .	139 25
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	101.—	Acţiunile băncei austro-ungare	863.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	100.50	Act. băncei de creditŭ ung.	277.75
Bonurĭ rurale transilvane	100.25	Act. băncei de creditŭ austr.	281.25
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.90
		Napoleon-d'orĭ	9.97½
		Mărcĭ 100 împ. germ. . .	61.80
		Londra 10 Livres sterlinge	126.35

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 30 Aprilie st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.73	Vênd.	8.75
Argint românesc	»	8.65	»	8.70
Napoleon-d'orĭ	»	9.96	»	9.98
Lire turcescĭ	»	11.20	»	11.25
Imperialĭ	»	10.15	»	10.20
Galbenĭ	»	5.84	»	5.88
Scrisurile fonc. »Albina« . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	120.—	„	121.½
Discontulŭ » . . .	7—10 % pe anŭ.			

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.

Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 13 Aprilie st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%). . . .	85	—
Renta rom. amort. (5%) . .	88	—
» convert. (6%) . .	87	—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.) . .	—	—
Credit fonc. rural (7%) . .	97	—
» „ „ (5%) . .	83	—
» » urban (7%) . .	95	—
» » „ (6%) . .	89	—
» „ » (5%) . .	80	—
Banca naţională a României	1120	—
Ac. de asig. Dacia-Rom. . .	299	—
« » » Naţională . .	226	—
Aurŭ	14.%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Nr. 1406/1885 pret.

Concursŭ.

Spre ocuparea postului de notarŭ comunalŭ în Comuna mare Ţinţarĭ, cu care postŭ este împreunată léfa anuală de 400 fl., cuartirŭ liberŭ şi 4 orgii de lemne de focŭ, pe lângă tragerea taxelorŭ de lucru statorite prin statutŭ, se escrie prin acésta concursŭ cu terminŭ până în 30 Maiu a. c.

Se provócă deci toţĭ aceia, carĭ dorescŭ a dobêndi acestŭ postŭ, cumcă sĕ'şĭ înainteze suplicele lorŭ instruate în sensulŭ §§-lorŭ 74 şi 75 din art. de lege XVIII din anulŭ 1871, apoi a §-lui 6 din art. de lege I din anulŭ 1883, la subscrisulŭ până la terminulŭ de susŭ, cu atâta mai sigurŭ, pentru că suplicele întârdiate nu se vorŭ lua în considerare.

In fine se observă, cumcă se cere, ca notarulŭ ce se va alege sĕ posédă perfectŭ limba maghiară şi română atâtŭ cu vorba câtŭ şi în scrisóre.

Branŭ în 25 Aprilie 1885.

Alesandru Belle,
pretore.

(Nr. 55) 1—3

1—6

„ALBINA"

institutŭ de creditŭ şi de economii

FILIALA BRAŞOVŬ

face următérele operaţiunĭ:

1. Primesce depunerĭ spre fructificare cu interese:
   De $3^1/_2$ % fără denunciare.
   » 4 % pe lângă denunciare de o lună.
   » 5 % » » » » 3 lunĭ.
   şi plătesce întrégă contribuţiunea de statŭ;
2. Escomptéza poliţe.
3. Pe efecte notate la bursele din Viena, Pesta şi Bucuresci împrumută 85 % din valórea cursului, cu 7 %.
4. Imprumută pe mărfurĭ şi producte, care representă o valóre positivă şi nu suntŭ supuse stricăciunei.
5. Cumpĕră şi vinde totŭ felulŭ de monede şi efecte.
6. Réscumpĕră totŭ felulŭ de cupóne.
7. Mijlocesce la centrala sa din Sibiiu împrumuturĭ hipotecare pe 10 séu 20 anĭ, în fine
8. Cumpĕră şi vinde după cursulŭ dilei scrisurile funciare propii de 5 % şi le lombordéză cu 90 %.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a călei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ accelerat	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Bucuresci	7.15	—	—	—
Predealŭ	1.09	—	—	9.50
Timişŭ	1.33	—	—	10.15
Braşovŭ (	2.06	—	—	10.50
(	2.16	6.30	5.45	
Feldióra	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	
Homorodŭ	3.51	8.53	8.51	
Haşfaleu	4.51	10.18	10.52	
Sighişóra	5.11	10.55	11.56	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	
Mediaşŭ	6.00	12.11	1.23	
Copsa mică	6.29	12.35	2.07	
Micăsasa	—	12.54	2.27	
Blaşiu	7.02	1.29	3.06	
Crăciunelŭ	—	1.45	3.22	
Teiuşŭ	7.38	2.26	4.15	
Aiudŭ	7.55	2.48	4.44	
Vinţulŭ de susŭ	—	3.12	5.10	
Uióra	—	3.19	5.19	
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	
Ghirisŭ	8.48	4.10	6.38	
Apahida	—	5.39	8.51	
Cluşiu (	10.08	5.59	9.18	
(	10.18	6.28	8.00	
Nedeşdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghirişŭ	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedinŭ	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.25	9.52	2.05	
Mező-Telegd	1.11	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velinţe	—	10.56	3.55	
Oradia-mare (	1.49	11.04	4.06	
(	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	
Viena	2.00	6.20	2.00	

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Oradea mare (	4.11	5.13	3.20	
(	4.21	9.37	3.25	
Várad-Velencze	4.29	9.45	—	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	
Mezö-Telegd	5.02	10.28	3.56	
Rév	5.46	11.41	4.31	
Bratca	6.09	12.15	—	
Bucia	6.28	12.48	—	
Ciucia	6.52	1.48	5.28	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	
Stana	7.51	3.54	—	
Aghiriş	8.12	4.34	—	
Ghirbĕu	8.24	4.52	—	
Nedeşdu	8.38	5.11	—	
Cluşiu (	8.57	5.40	7.08	
(	9.23	6.00	7.18	
Apahida	9.50	6.29	—	
Ghiriş	11.15	8.14	8.29	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	
Uióra	12.12	9.58	—	
Vinţulŭ de susŭ	12.19	10.07	—	
Aiudŭ	12.45	10.42	9.17	
Teiuşŭ	1.15	11.32	9.40	
Crăciunelŭ	1.44	12.03	—	
Blaşŭ	2.00	12.24	10.12	
Micăsasa	2.34	12.43	—	
Copşa mică	2.52	1.22	10.45	
Mediaşŭ	3.27	2.24	11.07	
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	
Sigişóra	4.50	4.17	12.15	
Haşfaleu	5.08	4.51	12.30	
Homorod	6.47	7.07	1.32	
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	
Apatia	8.09	8.46	2.24	
Feldióra	8.41	9.20	2.44	
Braşovŭ (	9.20	10.15	3.15	
(	—	6.00	3.25	
Timişŭ	—	6.57	4.03	
Predealŭ	—	7.32	4.28	
Bucuresci	—	—	10.25	

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiuşŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10
Vinţulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Şibotŭ	4.35	11.43	
Orăştia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborşin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulişŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovaţŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ (	12.32	8.05	9.45
(	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.00	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ (	3.35	5.30
(	4.00	6.20
Glogovaţŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulişŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bĕrzova	6.18	9.18
Soborşin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăştiă	10.47	3.46
Şibotŭ	11.14	4.20
Vinţulŭ de josŭ	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiuşŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timişóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) Petroşeni

	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Haţegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Baniţa	6.43
Petroşenĭ	7.00

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vînga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	3.10	8.00

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus
Petroşenĭ	8.56
Baniţa	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Haţegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	12.37

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.